

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

גמ.

עין משפט נר מצוה

א ג מיי פ"ג מהלכות
תמידין הלכה א:
ד ב מיי פ"ג מהלכות ק"פ
הלכה ד:
ה ג מיי פ"ג מהלכות
תמידין הלכה ד:
ו ד שם הלכה א ובהל' ק"פ
שם:
ז ה מיי פ"ג מהלכות
תמידין הלכה ד:
ח ו מיי פ"ג מהלכות קפולין
מוקדשין הלכה א:
ט ז מיי פ"ג מהלכות
מחוסי כפרים הלכה:
י ח מיי פ"ג מהלכות
תמידין הלכה ו:

יאוחר דבר בו. אע"ג דתמיד תמיד קודם לפסח דלין
שהפסח יקדים משום עליה השלם: **קמרת** ונרות
נקדמו לפסח. הקשה ריב"ז והלא נרות כמיז נמי מערב ועד
צק ומה לי מערב ומה לי צק ומה לי מערב ומה לי צק
אליטרין לית לה מדה ולא לאיסור:

אין דבר שמתעבב בו אלא
קמרת. נראה לרי"ז דלא גרס
ונרות דע"כ לא חשיב אלא מידי
הקטרה דזה הקפידה תורה לאשר
דכמיז והקטיר עליה חלזי וגו' דאי
לא תימנא הכי ליחשוב נמי צרישא
אין לך שקודם לתמיד של שחר אלא
קמרת ודישון מוצח הפנימי ושי גורי
עליה והטבח נרות שקודמן לתמיד
כל הני דלאמרינן צלמך להן הממונה
(וימא דף לג.) וצתוספתא נמי לימא:
אתי עשה דפסח דאית ביה ברת
ודחי בו. הקשה ריב"ז הלא

צעידנא דמיעקר עשה דהשלמה לא
מיקיים עשה דלכילת פסח דלחינה
אלא צלילה ומיך דמיירי ששטמו
פסח עליו קודם שידחו עשה דהשלמה
דשומטין וזורקין על טבול יוס
ומחוסר כפורים לכלי עלמא אפילו
לא יאכל לנסוף הואיל וצידו מלי
ופטור מפסח שני אפילו לא אכל
הלכך כשהמקריב כפרתו מיקיים
עשה דפסח דלאו הוי ראי לאכול שאס
לא היה יכול להקריב לא יהיה ראי
לאכול לערב והפסח היה פסול ורי"ז
מתוך דיוקא צלח מעשה דחמי
צעין צעידנא דמיעקר לאו דלקיים
עשה אצל עשה דחמי דמי עשה
הקל צלח ענין אפילו לא מיקיים
עשה ממור צעידנא דקא עבר
אעשה הקל דמוכח (וימא דף ד'
לג.) גבי רבי אליעזר ששימור עבדו
וצבילות הקן (ולן דף קמח.) דהוה דמי
עשה דמזויע דחמי דלעשה דשילוח
הקן אי לאו דלמור רחמנא שלח
משלח אפי' לדבר מזויע:

זה בנה אב לבב האמות בו.
ואפילו לעצב קמאר דאי

למזויע דכתיב למען צדקה יקרא
ריב"ז דכתיב למען צדקה יקרא
משמע אב לבב האמות בו
דקמינה חסד גבי יולדת שאס הביאה
עולתה מציא חטאתה ממני עולתה
וצפרק כל המידר (וימא דף ג'
לג.) משמע העוף הבאה עם עולת
דלא אלטרין האי זה צנה אב אלא
למטאת העוף הבאה עם עולת
צהמה וליכא כי אס יולדת עשירה
וצמסקת קניס (פ"ג) נמי אמרינן
האשה שהביאה חטאתה ועולתה
מציאין יורשיה עולתה כו' ומתה
ומתה לא יציאו יורשיה חטאתה
משמע קלת אס היתה קיימת לא
היתה מציאה אלא חטאתה ומיך
רבינו חיים כהן דהא דפריך הכא
ואפילו עיכובא יחא היינו דוקא
צמזויע דכתיב ציה תהיה למשמע
עיכובא דלאמר דריש הקומץ רצה
(מנחות דף ע"ו.) ומשני דתמיד והעלה
למעוטי מעיכובא:

דבתיב והעלה. ודוקא דיעצד
דהא כמיז צדחיה
ואחר ישמט את העולה:
עשאו

הטאות שיהיו קודמות לכל עולות הבאות עמה וקי"ל דאפילו חטאת העוף
קודמת לעולת בהמה אמר רבא שאני עולת מצורע דרחמנא אמר
והעלה

זהו צנה הכתוב אב ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולות הצלות עמה: וקימא לן. וצמחיס צפרק כל המידר (דף ג'). דהאי צנין אב
לא אליטרין אלא למטאת העוף הבאה עם עולת צהמה כגון יולדת עשירה שמציאה עולתה צהמה ומטאתה עוף שמקדיס חטאת לעולה:

יאוחר דבר בו. טעמא דרישא קא מפרש תמיד קודם לפסח דלין
הוא שיוחר הפסח שנאמר בו צערב וצין הערבים מוצח את הפסח
צערב (דברים טו) ושחטו אותו וגו' (שמות יב) לתמיד שלא נאמר בו
אלא את הכבש השני תעשה צין הערבים (צמדבר כח): אי הכי

קטרה ונרות נמי ליקדמו לפסח.
משום האי טעמא גופיה יאוחר דבר
כו' דצקטרת ונרות חד צין הערבים
כמיז ובהעלות אחרן את הנרות צין
הערבים יקטירנה (שמות ג) וצין
הערבים אחרויהו קאי: **דמיעט**
רחמנא. גבי נרות: **אוסו מערב**
ועד צק וצין אחר מערב ועד
צק. ואין לך עבודה כשירה
אחריה להתחיל: **סן לה מדה.**
חזי לוג לכל נר דאין לך ליל ארוך
שלא יחא לך צה כשיעור: **ואפקש**
קטרה לנרות. מה נרות אין
עבודה כשירה אחריה אף קטרת
אין עבודה כשירה אחריה: **סמדי**
קודם לקטרה וקטרה קודם לנרות.
טעמא מפרש צסדר יומא [לג.] צפ'
אמר להן הממונה: **הוא למעוטי**
עבודה צפניס. הואל אחר לאו
למעוטי פסח אחר שיהא עבודת חוץ
דמסתברא דכי קא ממעיט עבודת
פיניס דכוותה קממעט. נרות עבודת
פיניס וקטרת עבודת פיניס: **ספא**
אין לך כל דבר. צחשיס קודם לתמיד
צשחר אלא קטרת צנאמר צה
צפרש ואתה מלוה צבצק צצק
וצתמיד לא כמיז אלא חד צצק:

ומחוסר כפורים. כגון מזויע או ז'
ששכה ולא יציא כפרתו קודם
לתמיד ואס לא יציאה לא יאכל פסח
דמחוסר כפורים אסור צקדסיס
וענוס כרת: **עוונא.** ואע"פ שטבול
אמנול צצשינו ענין לריך טבול אחר
שהציא כפרתו דמן צמוער צקודש
(תגיגה כה.) האונן והמחוסר כפורים
צריכיס טבילה לקודש: **צשאר ימוס**
פשה. אס הציא שלמי נדצה קודם
התמיד והוא היה מחוסר כפורים
ואס לא יציא כפרתו לא יאכל את
למזויע דכתיב וצמחט כן ואלו אותם אשר
כופר צהמה אלא חילת אכילת אסר
עשה היא צין הנאכליס לכהניס צין
הנאכליס לישראל: **דהשלמה.** עליה
השלם: **האי עשה.** דהשלמה ו'
מהאי עשה (דלכילת קדסיס): **הה.**
דק"ר ישמעאל אף מחוסר כפורים
צמזויע עני קמאר שמציא חטאת
העוף ונאללת להניס ואין צה
הקטרה ועשה דהשלמה גבי הקטרה
כמיז וטהרה של מחוסרי כפרה
תלויה צחטאת דכתיב (ויקרא יב)

והקריבו לפני ה' וכפר עלי' וצחטאת
קאי ציוולת: **מענה ומלינה בראש**
המוצה. דכתיב והקריבו לפני ה'
וכפר עליה ולמחר יקטירנה לאחר
מתי של שחר ולינה אינה פוסלת
צראש המוצח דלאמר צוצמחיס צפ'
המוצה מנדקש (דף ע"ג.) **לד"ה** דלא
יכדו: **והא איכא אס.** מזויע לא
אתי עוף: **וי"ס אס לא מערב לא**
גרי. דהייזי מיסק אדעתיך דלא מערב
הרי עיקר טהרה תלויה צו שהרי
נתן מדמו על גבי צהונות: צחטאת
ואס פשיעט לן דמעבדי טהרה
לאכילת קדסיס חטאת דלאשחמן
ציוולת אס שרי ממנו לצהונות:

ואס השני צתרי' דההוא קרא כמיז
הזה צנה הכתוב אב ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולות הצלות עמה: וקימא לן. וצמחיס צפרק כל המידר (דף ג'). דהאי צנין אב
לא אליטרין אלא למטאת העוף הבאה עם עולת צהמה כגון יולדת עשירה שמציאה עולתה צהמה ומטאתה עוף שמקדיס חטאת לעולה:

אלא קטרת בלבד שנאמר בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה, ואין לך דבר מצורע שאם הקדים העולה לחטאת כיפר שנאמר והעלה הכהן את העולה ואת המנחה. מאי ועלה ששולח כבר.

א) וצמחיס יב. ב) ו יומא
טו. וצמחיס יא: מנחות פט.
וע"פ צמחיס א. ערכין כה.
נמיר יח: ע"ש. ד) הוריות
יג. וצמחיס ג. ה) וצמחיס
כח. ו) ז"ל דלכילת קדסיס.
ז) ז"ל דהשלמה. ח) וע"י
מוס' וצמחיס לג: ד"ה לענין.
ט) וע"י מוס' לקמן פס: ד"ה
סופין. י) וע"י מוס' קדסיס
יג. ד"ה האשה ומוס' וצמחיס
ד"ה עולתה.

תורה אור השלם

- באהל מועד מורחץ
לפרכת אשר על העדת
יער אתו אהרן ובניו
מערב עד בקר לפני ה' וקחת
עולם לדרתם מאת בני
ישראל: שמות כו כא
2. ובהעלת אהרן את
הנרות בין הערבים יקטירנה
קטרת תמיד לפני ה'
לדורתכם: שמות לו ח
3. והקטיר יעלו בבקר
קטרת סמים בבקר בבקר
בהיטיבו את נרות
יקטירנה: שמות לו ז
4. והביא אתם אל הבדן
והקריב את אשר לחטאת
ראשונה וקלח את ראשו
ממול עפרו ולא יכירל.
- וקרא ה' ח
5. ואת השני יעשה עולה
במשפט ובקר עליו הבדן
מוקטאתו אשר הקטן ונחלח
לו: ויקרא ה' י

גליון הש"ס

גבי בשלמא הת"ק בא
עשה ע' שנת ד' ע"פ
מוספות ד"ה ובי אומיני:
רש"י ד"ה מבלה וביעני
ובי ד"ה לא ירדו. ע"י ראש
השנה דף ל ע"פ מוס' ד"ה
ומתקפסו ומנחות טז ע"פ
מוספות ד"ה מ"ל:

מוסף רש"י

דתינא מערב עד בקר.
צנינות כמיז יערוך אומו
אחרן וצני מערב עד צק
(וימא דף טו.) חל מדה.
תן לה למטה מדת שמן
כדי שפתא דוקלא חל להליגה
ושעויה תמינא חל לוג לל
נר ונר ויש צו כדי להליק
כל הילה של מקופט טבח,
ואס יומיר בקטרה נומי (סח)
ק שיעור חמסיס ליל מקופט
טבח שלא תפסח כל הילה,
וצמחט וצמחט וצמחט אס
דמליק שלח הוסיס לא יכפפת
לן (ובחיס יא.) אין לך
עבודה כשירה מערב עד
בקר. עשה כשירה אחר
תמיד של צין הערבים ואחר
כל הערבות (מנחות טז)
משקיעת החמה ואלך עד
צק (סח) מנחות
שכן אמרוה ציוס כגון
עבודת הוס וקמלו על מנה
שכסיין מידלקת נרות ואלך,
שו מאחמת לכוין (ובחיס
יא) לומר אין לך עבודת יוס
כפרה אחר דמלקתן דריש
הכי אומו מערב עד צק ולא
אחר מערב עד צק (וימא
טו.) והקריב את אשר
הקולט ראשונה. צמעיט
החטאת כמיז (ובחיס ג.) זה
בנה אב. מלה טעם הקדמתו
צשילס ד"ה טח.)

רבינו חננאל

תניא כי קושיין תמיד קודם
לקטרתו וקטרתו לנרות ונרות
לפסח יאוחר דבר שנאמר
בו בערב ובין הערבים כו'.
שיקנא הכי אמר רחמנא
בעידנא דמדיקת נרות תהא
מקטרא קטרתו זו היא לישנא
דיקא דמתיבתא. ת"ר אין לך
דבר קודם לתמיד של שחר